

17.10.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**17 Ekim 2022
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

17 Ekim 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ YÖNETMELİKLER

- Beykoz Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Bitlis Eren Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Harran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İzmir Tınaztepe Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İzmir Tınaztepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Kastamonu Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Ağız ve Diş Sağlığı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Bakan Kirişci: Çiftçi, girdi maliyetlerini düşünmeden üretim yapabilecek

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, çiftçiye sıfır faizli kredi limiti artırılmasına ilişkin yaptığı açıklamada, "Çiftçilerimiz, sağlanan bu imkanı ve diğer uygulamalarımızı kullanmak suretiyle ekim döneminde girdi maliyetlerini düşünmeden üretim yapabileceklerdir." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişci, Resmi Gazete'de Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisinin Kullandırılmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'na ilişkin açıklama yaptı.

Bakan Kirişci, söz konusu değişiklikle geleneksel bitkisel (yaygın) üretime yönelik sıfır faizli ve üst limiti 100 bin lira olan yatırım ve işletme kredisinde limitin yüzde 100 artırılarak 200 bin liraya çıkarıldığını ifade etti.

Karara istinaden yapılacak düzenlemeyle 200 bin liralık sıfır faizli kredinin 100 bin liralık kısmının mazot ve gübre alımında kullanılabileceğini belirten Kirişci, şunları kaydetti: "Böylece çiftçilerimiz, sağlanan bu imkanı ve diğer uygulamalarımızı kullanmak suretiyle ekim döneminde girdi maliyetlerini düşünmeden üretim yapabileceklerdir. Akıl ve alın teri döken çiftçimizi, 'Sen Üret Yeter' diyerek desteklemeye devam edeceğiz. Daima çiftçimizin, üreticimizin yanında olan Cumhurbaşkanlığı'mıza şükranlarımı sunuyorum. Tüm üreticilerimize, ülkemize ve milletimize hayırlı olsun."

TMO'nun buğday ithalatı ihalesinde maliyet belli oldu

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 495 bin tonluk buğday ithalatı ihalesinde en iyi teklifleri aldı. Buna göre teklifler ton başına 326,80 ile 354 dolar arasında değişti.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) hasat dönemi sonrasındaki ilk ekmeklik buğday ithalatı ihalesinde en iyi teklifleri aldı.

Bloomberg'in haberine göre tamamlanan ihalede teklifler ton başına 326,80 ile 354 dolar arasında değişti.

1-22 Kasım tarihlerinde gerçekleşecek 245 bin tonluk partide teslimat yapılacak limanlar ve fiyat bilgileri şöyle sıralandı:

Liman	Hacim (Bin ton)	Fiyat (Dolar)
İskenderun	50	329,40
Mersin	50	326,80
İzmir	25	341,90
Derince	25	345,90

17.10.2022

Bandırma	25	340,90
Tekirdağ	25	341,90
Samsun	25	340,90
Trabzon	10	349
Trabzon	10	354

25 Kasım-13 Aralık tarihinde gerçekleşecek 250 bin tonluk partide ise limanlar ve fiyatlar şöyle oldu:

Liman	Hacim (Bin ton)	Fiyat (Dolar)
İskenderun	50	344,40
Mersin	25	338,90
Mersin	25	332,90
İzmir	25	344
Derince	25	338,90
Bandırma	25	338,50
Tekirdağ	25	339,90
Samsun	25	349,80
Karasu	25	349,80

Küçükbaş hayvancılık sektöründen uyarı: Yanlış kararlar yüzünden batıyoruz

Gaziantep Damızlık Koyun, Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Osman Türkman, küçükbaş hayvancılık sektörünün yanlış kararlar yüzünden batırıldığını söyledi.

Gaziantep Damızlık Koyun, Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Osman Türkman, küçükbaş hayvancılık sektörünün yanlış kararlar yüzünden batırıldığını iddia etti.

"Farkında mıyız? Küçükbaş hayvancılık sektörünü yanlış kararlar yüzünden batırıyoruz, bitiriyoruz" diyen Türkman, 2019 yılında Milli Tarım Şurasında her vatandaşa bir küçükbaş hayvan düşecek şekilde üretim yaparak küçükbaş hayvan sayısının ülkedeki kişi sayısına ulaştırmak üzere destek açıklaması ve kararlarını alındığını hatırlarak, "Küçükbaş hayvan üreticileri üretimlerini, kapasitelerini arttırmaya ve 3 yılda TÜİK rakamlarına göre 46 milyon olan sayıyı 58 milyon'a çıkardı ve arttırmaya devam edecekti ki son aylarda üst üste Tarım ve Orman Bakanlığı bürokratları tarafından alınan yanlış kararlar, değil hayvan sayısını arttırmayı sektörden çıkışları aşırı şekilde hızlandırdı ve çıkışlar yoğun bir şekilde devam ediyor, devam edecek" dedi.

Türkman, yaptığı yazılı açıklamada, Tarım ve Orman Bakanlığının küçükbaş hayvancılık sektörüne yönelik aldığı kararları, "Tarım ve Orman Bakanlığının Küçükbaş'a vermiş olduğu zararlar" başlığı ile maddeler halinde sıraladı.

2022 yılı Nisan ayında küçükbaş canlı hayvan ihracatını (ramazan ayı geliyor, sonrasında kurban bayramı var diyerek) kapatma kararının sektöre zarar verdiğini hatırlatan Türkman, "Üretici elindeki hayvanını satamazken 'Suriye'den 100 bin küçükbaş hayvanın ESK ve Tarım Kredi Kooperatifi aracılığıyla alınacak' söylemi, duyumu sektörün moralini bozdu, üreticiyi üzdü, üreticinin kafasında gereksiz soru işaretlerine neden oldu" dedi.

Kurban bayramı sonrası Türkiye'de sektör tıkanmışken, yurt içinde evlerde bulunan kurban etinden dolayı kesim sayılarının çok azaldığını kaydeden Türkman, "Herkes küçükbaş canlı hayvan ihracatı açılacak umudu ile beklerken Tarım ve Orman Bakanlığı 'Canlı hayvan ihracatına müsaade etmiyorum, karkas müsaadesi veriyorum' diyerek körfez ülkelerine yapılan 60-70 yıllık ticarete darbe vururken, üreticinin umudunu kırıp, hayvan fiyatlarının gerilemesine neden oldu" yorumunda bulundu.

Üreticinin elindeki hayvanın para etmediği dönemde sektörde arzın çok, talebin düşük olduğunu hatırlatan Türkman, "Böyle bir dönemde Et ve Süt Kurumu (ESK) 18 adet satış mağazasında etin fiyatını yüzde 25 indirdiğini açıklayınca, kesimciler ESK ile rekabet etmeleri gerektiğini söyleyerek üreticiden daha düşük fiyata hayvan almaya çalıştı, dolayısıyla bu açıklama kesimcinin elini güçlendirirken üreticiyi kesim yapanın karşısında boynu bükük bıraktı" dedi.

Türkman, açıklamasında, "Küçükbaş hayvan üreticisinin hayvanının para etmemesi, yem maliyetlerinden dolayı hayvanına yem alamaması, önceki yıllarda 1 koyununu satıp 1 ton arpa alabilirken şimdilerde 1 ton arpa alabilmek için 5 koyununu satması gerektiğinden ve alınan yanlış kararlardan dolayı sürüyü nasıl satabilirim, sürüden nasıl kurtulabilirim diye düşünürken çözüm yollarından biri olarak da damızlık hayvan sürüsüne koç katmayarak yıllarca gözü gibi baktığı damızlık hayvanlarını kesime göndermeye başlamasıyla, erkek hayvan kesilecek yerde dişi hayvan kesilmesinin hızlanmasına, kesim ve hayvan fiyatların düşmesine neden olmak zorunda kaldı" ifadelerine yer verdi.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın karkas et ihracatının karşılık bulmadığını, talep olmadığı için bir aylık bir süreçten sonra bakanlığın 'Küçükbaş canlı hayvan ihracatına' izin verdiğini kaydeden Türkman, "Ancak ihracat yapacak olan firmalara; ESK'nın belirtmiş olduğu illerden hayvan alma zorunluluğu getirilince ihracatçı firmalar tanımadıkları, bilmedikleri şehirlere giderek hayvan almak zorunda kaldı. Bu zorunluluk ihracatın yavaşlamasına sebep oldu. Hayvan ihracatını yaz boz tahtasına çevirdiğimiz için ihracat yapmış olduğumuz körfez ülkeleri farklı ülkelere küçükbaş hayvan ihtiyaçlarını karşılamak üzere arayışlara girdiği için canlı hayvan ihracatı da sektörde beklenen hareketliliği sağlayamadı" dedi.

Küçükbaş hayvanın para etmediği bir dönemde 'Tarım Kredi Kooperatiflerinin satış noktalarında et yüzde 35 ucuza satılsın' talimatının sektörde moral bozukluğuna neden olduğunu belirten Türkman, "Küçükbaş hayvan üreticisi hayvanını değerinin çok **altında** satmak için müşteri bulamazken, cebinde parası olmadığı için hayvanına kışlık yem alamazken son bir umut olarak TMO aracılığıyla ucuz fiyatlı arpa verileceği beklentisi içerisindeyken, TMO vereceği arpa dağıtımını geç açıkladı" diye konuştu.

Arpanın kilogram fiyatını KDV dahil 5,30 TL açıklamasını da yorumlayan Türkman, açıklamasını şöyle sürdürdü: "Küçükbaş hayvancılık işletmelerini Türkiye ortalamasındaki hayvan sayısına böldüğümüzde küçükbaş hayvancılık işletmelerine bir sefer de verilecek arpa miktarı 2 ile 3 ton arasında oluyor. Üreticinin arpayı alabilmek için bir gün köyden kalkıp müracaata geleceği, bir gün para yatırmaya, bir gün arpa almaya ve arpa almaya gelirken de bir nakliye aracı kiralayacağından, arpayı para yatırdıktan sonra ne zaman alacağı ve nasıl bir arpa alacağı dahi belli değilken, tüm giderleri ve geçen zamanı göz önüne aldığınızda TMO aracılığıyla verilecek olan arpanın küçük üreticinin köyüne, ahırına varış maliyeti yaklaşık 6,00-6,50 TL arasında olacaktır. Üretici şu anda gidip piyasadan yerli arpa alacak olsa aylarca beklemeyip, uğraşmayıp arpasına alıp götürebilecek. Özellikle TMO tarafından verilecek arpa üreticiye bir umuttu ve maalesef o umut da sönmüş oldu. Üretici 'Hayvanıma yemi, arpayı nasıl alacağım?' diyerek kara kara düşünmekte. Bu konu özellikle küçükbaş hayvancılık sektöründe hayal kırıklığına ve karamsarlığa neden oldu."

Üreticinin hayvanı para etmezken, zararına hayvan satmak istemesine rağmen müşteri bulamadığını söyleyen Türkman, "Türkiye'de son bir yılda her şeyin fiyatı yüzde 100 ila yüzde 300 arasında artmışken, ülkede fiyatı artmayan ve düşen iki ürün var. Bunlar koyun ve keçi... Üretici geçen yıl 100 küçükbaş hayvanını satıp bir araba alabilirken, bu yıl aynı arabayı alabilmek için 300 küçükbaş hayvanını satması gerekiyor. Durum bu kadar vahimken, Tarım ve Orman Bakanlığı iki yıldan sonra koyun ve keçi desteğini yaklaşık yüzde 60'lık artışla 30-35 TL'den 50 TL'ye çıkardı. Bu enflasyon oranının altındaki ve Türkiye'de yaşanan fiyat artışlarının çok altında kalan destekleme artışı üretici de hayal kırıklığına yol açtı. Tarım ve Orman Bakanlığının küçükbaş hayvan üreticisine gereken önemi vermediği ve vermeyeceği yaklaşımı akıllara geliyor. O yüzden üretici sektörden bir an önce nasıl çıkarımın yollarını aramaya hız verdi" dedi.

Halkın enflasyonu bir yılda yüzde 177,5'e ulaştı

Vatandaşın en çok harcama yaptığı gıda ürünlerinin fiyatları artmaya devam ediyor... Mutfak, enflasyon ateşinin altında eziliyor...

Birleşik-Kamu-İş Konfederasyonu AR-GE birimi tarafından her ay düzenli olarak gerçekleştirilen “Halkın Enflasyonu” araştırmasının Ekim ayı sonuçları kamuoyu ile paylaşıldı. Araştırma sonuçlarına göre vatandaşın mutfagındaki ateş büyümeye devam ederken, Ekim’de bir önceki aya göre yüzde 6,3 oranında artış kaydedilen gıda fiyatlarında on aylık artış yüzde 110,6’ya, bir yıldaki enflasyon ise yüzde 177,5’e ulaştı.

Birleşik Kamu İşgörenleri Sendikaları Konfederasyonu (Birleşik Kamu-İş) AR-GE birimi tarafından yapılan, fiyatlarını pazar ve marketlerden her ay düzenli olarak derlediği ve halkın en fazla tükettiği 64 gıda ürünü bulunan bir gıda sepeti esas alınarak yaptığı “Halkın Enflasyonu” araştırması Ekim ayı sonuçları kamuoyu ile paylaşıldı. Araştırmaya göre vatandaşın mutfak yangını devam ederken, gıda fiyatlarındaki artışın dur durak bilmediği ifade edildi.

EKİM AYINDA EN ÇOK ARTIŞ SEBZE FİYATLARINDA

Araştırmaya göre, geçen yıl Ekim ayında 100 liraya satın alınan bir gıda sepeti için bu yıl ekim ayında 277,5 lira ödemek gerektiği ifade edildi. Ekim ayında geçen aya göre, ekmek, pirinç, un, bulgur fiyatlarında yüzde 8,5 oranında artış gerçekleşirken, et ve balık grubu fiyatlarında yüzde 1,9 oranında artış yaşandı. Süt ve süt ürünleri ile

yumurta grubu fiyatları ise yüzde 5,7 oranında yükselirken, yağ fiyatlarında ise yüzde 0,9 oranında artış oldu. Meyve fiyatlarının yüzde 1,7 oranında arttığı Ekim'de sebze fiyatlarında, bir önceki aya göre ortalama yüzde 20,2 oranında artış yaşandı. Bakliyat fiyatları Ekim ayında yüzde 2 oranında artarken, salça, zeytin, bal, çay, tuz ve benzeri gıda maddelerinden oluşan diğer işlenmiş gıda fiyatlarında ise yüzde 6,3 oranında artış kaydedildiği belirtildi. Vatandaşlar, mevcut gıda tüketim alışkanlıklarına göre seçilen 64 gıda maddesinden oluşturulan gıda sepetini satın alabilmek için Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 6,3 oranında daha fazla para ödedi.

GIDA FİYATLARI 9 AYDA YÜZDE 110,6 ZAMLANDI

2022 yılının ilk dokuz ayında enflasyonda yaşanan ciddi yükselmelere karşın özellikle gıda fiyatlarında yaşanan artışların gıda fiyatlarındaki enflasyon oranını 3 haneli rakamlara çıkardığı ifade edilirken, 2022'nin 9 aylık döneminde gıda enflasyonunun yüzde 110,6 olarak hesaplandığı belirtildi. Ocak-Ekim döneminde ekmek, pirinç, un, bulgur, makarna fiyatları yüzde 114,8 oranında artarken, et ve balık fiyatları yüzde 59,7, süt, süt ürünleri ve yumurta fiyatları yüzde 74,2, yağ fiyatları yüzde 35,7, meyve fiyatları yüzde 205,2, sebze fiyatları yüzde 256,9, bakliyat fiyatları yüzde 60,5, diğer gıda maddelerinin fiyatlarının da yüzde 111,6 oranında arttığına dikkat çekildi.

BİR YILDA ZAM ŞAMPİYONU YÜZDE 389,9 İLE SEBZE

Araştırmada gıda fiyatlarının yıllık bazda artışlarına da yer verilirken, Ekim 2021'e göre gıda fiyatlarının yüzde 177,5 oranında arttığı belirtildi. Geçen yıl Ekim ayı ile bu yıl Ekim ayı arasında ekmek, un, bulgur, makarna fiyatlarında yüzde 184,4, et-balık fiyatlarında 110,8, süt ve süt ürünleri ile yumurta fiyatlarında yüzde 150,2 oranında artış olduğu belirtildi. Bir yıl öncesine göre yağ fiyatları yüzde 98,2 oranında artarken, meyve fiyatları yüzde 229,9, sebze fiyatlarının ise yüzde 389,9 oranında zamlandığı ifade edildi. Bakliyat fiyatlarının ise son bir yılda yüzde 130,9 zamlandığı belirtildi.

80 günde tarıma ve çiftçiye vurulan 1,7 milyar liralık darbe!

Kamuoyunun Millî Gazete’den öğrendiği finansçı genelmüdürün öngörüsüz hisse satışından dolayı Tarım Kredi Kooperatifleri’nin zararı 80 günde 1,7 milyar liraya çıktı.

Sadettin İnan

Hektaş hisselerinin blok satışının hangi piyasa araştırmasına göre yapıldığı bilinmezken, Hüseyin Aydın’ın derin bir sessizliğe bürünmesi ise dikkat çekti. Tarım Bakanlığı’nın öngörüsüz hisse satışı ile başta çiftçiler olmak üzere ülke tarımına verilen 1,7 milyar liralık zarar ile ilgili nasıl bir işlem yapacağı ise merak ediliyor.

* Kamuoyu, Tarım Kredi Kooperatifleri’nde yaşanan öngörüsüz hisse satışından dolayı çiftçi kuruluşunda yaşanan büyük zararı konuşuyor. Tarım Kredi

Kooperatifleri'nde 50 yıldır hiçbir genel müdürün dokunmadığı hatta 2000'li yıllarda içine düştüğü mali krizden dolayı Dünya Bankası raporlarında kapatılması teklif edildiği dönemde bile satılmayan Hektaş hisselerinin Hüseyin Aydın tarafından Oyak'a 3 Ağustos'ta sessiz sedasız blok olarak satıldığı ortaya çıkmıştı. Hektaş hisselerinin blok satışı, geçtiğimiz ay yapılan olağanüstü genel kurul tutanaklarında ortaya çıkarken, Tarım Kredi ortakları ve kamuoyu söz konusu hisse satışını Millî Gazete'den öğrendi. Tarım Kredi'ye ait yüzde 3,8 oranındaki (32 milyon 700 bin adet) Hektaş hisseleri, blok halinde 3 Ağustos'ta OYAK'ın iştiraki Oyak Gıda ve Tarım Holding AŞ'ye Borsa İstanbul kapanış fiyatından yüzde 5 iskontolu 33,74 liradan satılırken, blok hisse satışından sonra Hektaş hisselerinin 80 günde yüzde 200'e yakın prim yapması, blok hisse satışının hiçbir piyasa araştırması yapılmadan öngörüsüz bir şekilde satıldığını gözler önüne serdi.

SERMAYE ARTIRIMI YAPILACAĞI BİLİNDİĞİ HALDE HİSSELER NEDEN SATILDI?

Hektaş'ın bedelli ve bedelsiz olmak üzere yüzde 200 oranında sermaye artırımı yapılacağı bilindiği halde 32 milyon 700 bin adet hisselerin sermaye artırımı öncesi satılması manidar bulunurken, Hüseyin Aydın'ın blok hisse satışı ile ilgili olarak Tarım Kredi ortaklarına ve kamuoyuna hiçbir açıklama yapmaması da yaşanan vahameti ortaya koyuyor. İdarenin yetkisinde olmasına rağmen Hektaş hisse satışının 24 Eylül'de yapılan olağanüstü genel kurul gündemine getirilerek, delegelere şeffaf bir şekilde bilgi verilmeden tasvip ettirilmesi de yaşanan skandalın boyutunu gözler önüne seriyor. Yönetim Kurulu ve Genel Müdür, Hektaş hisse senetlerinin blok olarak satılmasıyla ilgili olarak delegelere hiçbir şekilde bilgi vermeden sessiz sedasız bu kararı tasvip ettirerek, işlenen suça olağanüstü genel kurula katılan bütün delegeleri ortak etmeleri buradaki niyeti ortaya koyarken, öngörüsüz hisse satışından dolayı Tarım Kredi'nin uğradığı zarardan dolayı yargılanmaktan da kendilerini kurtarmış oldular.

TARIM BAKANLIĞI'NDA ÖNGÖRÜSÜZ HİSSE SATIŞIYLA İLGİLİ DERİN SESSİZLİK!

Hüseyin Aydın'ın Tarım Kredi Kooperatifleri'nin 80 günde 1,7 milyar lira zarar etmesine neden olan blok hisse satışı ile ilgili olarak Tarım Kredi ortaklarına ve kamuoyuna hiçbir açıklama yapmaması tepkilere neden olurken, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ise öngörüsüz hisse satışı ile Tarım Kredi Kooperatifleri'nin ve ülke

tarımına verilen büyük zararlar ilgili olarak hiçbir işlem başlatmaması ise dikkat çekiyor. Tarım Kredi Kooperatifleri'nin 2000'li yıllarda içine düştüğü ekonomik krizden dolayı kapatılması düşünülen dönemde bile satılmayan Hektaş hisseleri bugün hangi ihtiyaçtan dolayı satıldı? Hektaş'ın sermaye artırımını yapacağı ve hisse senetlerinin yükseleceği tahmin edildiği bir dönemde yüzde 3,8'lik hissenin blok satışı hangi öngörüye göre yapıldı? Bir piyasa araştırması yaptırıldı mı? Piyasa araştırması yaptırıldı ise hangi firma/kuruma yaptırıldı? Piyasa araştırması yaptırılmadan bu hisseler satıldı ise Tarım Kredi ve ülke tarımına verilen 1,7 milyar liralık zarardan dolayı yetkililer hakkında nasıl bir işlem yapılacaktır?

6 MİLYON DEKAR BUĞDAY EKİLİ ALAN ÜCRETSİZ BİR ŞEKİLDE GÜBRELENEBİLİRDİ!

Finansçı Genel Müdür Hüseyin Aydın'ın öngörüsüz hisse satışından dolayı Tarım Kredi'den OYAK'a transfer edilen 1,7 milyar lira ile gübre fiyatlarının fahiş bir şekilde arttığı bir dönemde taban gübresi olarak çiftçiye tam 148 bin ton 20.20 gübresi kullanılabiliyordu. Buğday üretiminde taban gübresi olarak çiftçinin dekara ortalama 25, 30 kg 20.20 gübresi kullandığı düşünülürse, bu da 6 milyon dekar buğday ekili arazisinin bedavadan gübrenmesi anlamına geliyor. Ücretsiz gübrelemeden dolayı çiftçinin kazancı artacak, girdi maliyetlerinin düşmesinden dolayı da daha ucuza buğday üretililecekti. Ucuz buğday da yüksek enflasyon rakamlarını düşürecekti. Bu noktadan bakıldığında öngörüsüz hisse satışının sadece Tarım Kredi ortaklarına değil, ülke tarımına büyük bir darbe vurduğu rakamlarla ortaya konuyor.

Hem tüketici hem üretici aleyhine

Tarımda girdi enflasyonu son 18 aydır rekor üstüne rekor kırıyor. Antalya Tarım Konseyi Başkanı Çandır, üretici aleyhine işleyen sürecin önümüzdeki günlerde daha da can yakıcı boyuta ulaşacağı uyarısında bulundu.

Tarımda girdi fiyatları can yarmaya devam ediyor. Tarımdaki girdi maliyetlerindeki artış ve uygulanan yanlış politikaların sonucunda üretici adeta kan ağlıyor. Gelenen noktada ise hem üreten hem de tüketen, fiyat artışlarına isyan ediyor. Ülkenin meyve sebze üssü olarak bilinen Antalya'da Tarım Konseyi (ATAK) Başkanı Ali Çandır, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Ağustos Ayı tarımsal girdi fiyatları endeksini (Tarım-GFE) değerlendirdi. Çandır, hasat döneminin bitmesiyle meyve-sebze fiyatlarının yükselişe geçeceği uyarısında bulundu.

Ağustos ayındaki yıllık değişimlere dikkat çeken Çandır, tohumda yüzde 66,38, enerjide yüzde 184,77, gübrede yüzde 234,48 ve yemde yüzde 147,19'luk artış olduğunu belirtti. Çandır, "Tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetlerin fiyatlarında ise aylık yüzde 4,81 ve yıllık yüzde 90,40'lük artış ilan edildi" dedi. TÜİK'in açıkladığı ağustos ayı tarımsal üretici fiyat endeksinin (Tarım-ÜFE) yıllık yüzde 142,42 olduğunu hatırlatan Çandır, şu değerlendirmede bulundu: "Tarımsal faaliyetlerde bulunanlar açısından son bir yıllık eğilim sürekli sektörün aleyhine seyrederken nisan, mayıs ve temmuz aylarında üretici lehine bir durum yaşanmıştı. Ağustos ayında ise durum yeniden üretici aleyhine dönmüştü. Önümüzdeki aylarda bu eğilimin devam etmesi, üretici kesimi için kayıpları artıracaktır."

Başkan Çandır, ağustos ayında açıklanan aylık yüzde 2,41 ve yıllık yüzde 143,75 düzeyindeki yurtiçi üretici enflasyonu ile aylık yüzde 2,64 ve yıllık yüzde 118,94 düzeyindeki yurtdışı üretici enflasyonunun, tarım sektörünün geçmişten gelen maliyet yükünü gelecekte de taşımaya devam edeceğini gösterdiği kaydetti.

Ağustos ayında enflasyonun yüzde 80,21 ilan edildiğini anımsatan Çandır, “Tüketici taraftaki bu rakamlar, üreticilerin maruz kaldığı maliyet artışlarını yarıdan daha az tüketiciye yansıtabildiğini göstermektedir” dedi.

Haziran ve ağustos aylarındaki aylık düşüşlerin, sonbaharla birlikte yerini yükselişe bırakacağını söyleyen Çandır, “Önümüzdeki dönemde, tarla ürünlerinin hız kesmesi ve örtüaltı üretimin henüz hasada geçmemesi dolayısıyla sebze fiyatlarında mevsimsel bir yükseliş yaşanma ihtimali bulunmaktadır” uyarısında bulundu.

İKİ İLDE EKMEK 5 LİRA OLDU

Enerji maliyetlerindeki artış ekmek fiyatlarını da vurdu. Bursa'nın İznik ve Orhangazi ilçeleri ile Kocaeli'de ekmeğe zam geldi. İznik ve Orhangazi'de 210 gram ekmek 4 liradan 5 liraya çıkarılırken, Kocaeli'de ise ekmeğe 1 Kasım'dan itibaren zam gelecek. Şehirde 210 gram ekmek 5 liradan satılacak. Bursa Fırıncılar Odası Başkanı Osman Çırakoğlu, artışın nedenini enerji fiyatlarındaki yükselişe bağlarken, “200 lira olan maya yaklaşık 400 lira oldu. Giderler çok yüksek. Kent merkezinde henüz ekmeğe zam yok ama beklenti var” dedi.

"Teknoloji reformuyla yeni bir dönem başlatıyoruz"

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, kamu maliyesinde gerçekleştirdikleri teknoloji reformuyla yeni bir dönem başlattıklarını belirterek, "Geliştirdiğimiz yerli ve milli yazılım teknolojisiyle bütçenin oluşturulmasından kesin hesabın çıkarılmasına kadar tüm mali süreçleri elektronik ortama taşıyoruz." ifadesini kullandı.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, kamu maliyesinde gerçekleştirdikleri teknoloji reformuyla yeni bir dönem başlattıklarını belirterek, "Geliştirdiğimiz yerli ve milli yazılım teknolojisiyle bütçenin oluşturulmasından kesin hesabın çıkarılmasına kadar tüm mali süreçleri elektronik ortama taşıyoruz." ifadesini kullandı.

Bakan Nebati, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi'ne ilişkin bilgi verdi.

Geliştirdikleri yazılımın önemine dikkati çeken Nebati, "Kamu maliyesinde gerçekleştirdiğimiz teknoloji reformu ile yeni bir dönemi başlatıyoruz. Geliştirdiğimiz yerli ve milli yazılım teknolojisiyle bütçenin oluşturulmasından kesin hesabın çıkarılmasına kadar tüm mali süreçleri elektronik ortama taşıyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Nebatinin paylaşımında yer verdiği infografide, Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi Projesi'nin bazı detayları da aktarıldı.

Buna göre, elektronik belge altyapısına ve açık kaynak kodlu yazılım mimarisine sahip, uluslararası standartlara uygun Muhasebe Bilişim Sistemi'nin, merkezi yönetim kapsamındaki tüm idarelerde ve talep eden diğer kurumlarda uygulama çalışmaları yapılıyor.

Proje kapsamında, muhasebe sistemiyle uyumlu harcama yönetim sistemi hayata geçirilirken e-Fatura uygulamasıyla kağıt fatura kullanımını kaldırılıyor, e- Tahsilat altyapısı güçlendiriliyor, e-Teminat altyapısı yaygınlaştırılıyor, e-belge dönüşümü gerçekleştiriliyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Yatırımcıyı faiz zulmünden kurtaracağız

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, faizi tek haneleri rakamlara indireceklerini belirterek, "Faiz zulmünden yatırımcılarımızı, vatandaşımızı kurtaracağız." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Malatya'da Battalgazi Devlet Hastanesi, Hekimhan Tünelleri, Kuru Kayısı Lisanslı Depo ve Borsası ile yapımı tamamlanan diğer projelerin toplu açılış töreninde konuştu.

Gündeme ilişkin açıklamalarda bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan, faizi tek haneli rakamlara indirmekte kararlı olduklarını belirterek, "Faiz inşallah tek haneli rakama inecek. Faiz zulmünden yatırımcılarımızı, vatandaşımızı kurtaracağız."

Açılışını yapacakları yatırımlara ilişkin bilgi veren Erdoğan, eğitimde anaokulundan liseye 9 ayrı projeyi resmen hizmete sunduklarını, sağlıkta 300 yataklı Battalgazi Devlet Hastanesi ve 100 yataklı Doğanşehir Devlet Hastanesi ile çeşitli ilçelerdeki sağlık yatırımlarını da bugün hizmete açtıklarını bildirdi.

Erdoğan, ulaştırma başta olmak üzere diğer yatırımlarla ilgili şu bilgileri verdi: "Ulaştırma Malatya'yı Sivas'a bağlayan 104 kilometrelik Hekimhan yolunu, güzergahındaki 6 kilometreyi aşan 8 tünel. Dağları deldik. 8 tüneli ve 2,4 kilometreyi bulan 14 köprüsüyle birlikte resmen hizmete alıyoruz. İhale bedeli 711 milyon lira, güncel rakamla 2,6 milyar lira olan bu yol sayesinde güzergahtaki yolculuk süresi ne olacak biliyor musunuz? 35 dakika kısalacak. Malatyalıya bu yakışır. Daha kısa zamanda uzun yolları ne yapalım? 'Kısaltalım' dedik. Aynı şekilde Battalgazi Kavşağı ve yolu ile Hanım Çiftliği Köprüsü'nü de bugün hizmete açıyoruz. Göç İdaremizin 400 kişilik geri gönderme merkezi başta olmak üzere çeşitli kurumlarımıza ait hizmet binaları ile Kızılayımızın üretim üssünün resmi açılışlarını da bugün buradan yapıyoruz."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, TOKİ'nin Battalgazi, Pötürge, Kale, Doğanyol, Yeşilyurt ve Yazıhan ilçelerinde tamamladığı 3 bin 482 konutu ve ahırlı köy evini de hizmete açacaklarını ifade ederek, yatırım bedeli 1 milyar 94 milyon lira olan bu konutlarda hak sahiplerine sağlıklı huzurla esenlikle oturması dileğinde bulundu.

Belediyelerin de tamamlanan çok önemli yatırımları bulunduğu dikkati çeken Erdoğan, Büyükşehir Belediyesinin 4 milyar 276 milyon lira yatırımla çeşitli ilçelere kazandırdığı asfalttan çevre düzenlemesine, yoldan altyapıya, kayısı deposundan ekmek fabrikasına tam 30 ayrı eser ve hizmeti bugün resmen açacaklarını ifade etti.

Yeşilyurt, Battalgazi, Kale, Yazıhan belediyelerinin tamamlanan çalışmalarının açılışlarını da yapacaklarını belirten Erdoğan, özel sektörün kamu tarafından desteklenen 73 milyon liralık 9 ayrı projesinin açılışını da yine bugün gerçekleştireceklerini söyledi.

Erdoğan, yine özel sektörün organize sanayi bölgelerinde güncel yatırım bedeliyle 4 milyar 700 milyon lira tutarında 19 ayrı fabrikayı ülkeye ve şehre kazandırdığını belirtti.

Başörtüsü için referandum çağrısı

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun milletin kabuk bağlamış başörtüsü tartışmasını yeniden açtığını söyleyen Erdoğan, başörtüsü için referandum çağrısında bulundu. Erdoğan şöyle konuştu: "Meclise sunacağımız teklif yeterli çoğunluk sağlanarak kabul edilirse Türkiye için önemli bir kazanım olacaktır. Aksi yönde bir durum ortaya çıkarsa ülkemizi yeni, sivil, özgürlükçü özellikle böyle bir anayasaya kavuşturma mücadelemizi inşallah seçimden sonra da zaten sürdüreceğiz. Hatta şunu da yapabiliriz. İlk defa bugün Malatya'da açıklıyorum. Şunu da yapabiliriz, nedir o? Haydi sıkıyorsa gel bu işi referanduma götürelim. Öyle mi, parlamentoda bu iş çözülmüyorsa millete götürelim, kararı millet versin. Türkiye Yüzyılı, artık bu tür tartışmaların aşıldığı yeni bir devrin adı olacaktır. Ülkemizi dünya liginin ilk sıralarına çıkartacak, milletimizin refahını en üst seviyeye yükseltecek 2053 vizyonumuzu hayata geçirebilmemizin önünde hiçbir engel bırakmamakta kararlıyız."

"Her kesimden insanımızın gelir seviyesini yükselteceğiz"

İstanbul'un doğal gazın bir merkezi olacağını belirten Erdoğan, şunları kaydetti: "Küresel ekonomik krizin ülkemize yansımalarının bir ürünü olan, dünyada korkunç hayat pahalılığı. İnşallah yılbaşından itibaren enflasyonu, faizi nasıl düşürüyorsak, faizi devamlı indiriyor muyuz? Şimdi inşallah tek haneli rakama da faiz inecek ve faiz zulmünden yatırımcılarımızı kurtaracağız, vatandaşımızı kurtaracağız. Geçmişte bunu biz yaptık mı? Yaptık ve 4,6'ya kadar faizi düşürdük ve enflasyon da o zaman nereye düşmüştü? 5,6'ya. Her kesimden insanımızın gelir seviyesini yükselteceğiz. Bakalım o zaman ne diyecekler? Tabii bunların ne hayat pahalılığının önüne geçecek ne enflasyonu düşürecek ne istihdamı koruyacak ne üretimi sürdürececek herhangi bir projelerinin, programlarının olmadığını söylemeye bile gerek duymuyoruz."

Özel sektör parayı dışarıdan buldu

Faizlerin rekor negatif düzeye gerilemesine rağmen finansmana erişimde ciddi sıkıntı yaşayan reel sektörün dış borç çevirme oranı, yüzde 200'ü aştı.

Şebnem TURHAN

Politika faizindeki indirimlere rağmen makro ihtiyati önlemler nedeniyle krediye erişimi kısıtlanan özel sektör çareyi yurtdışından borçlanmakta buldu. Özel sektörün Ağustos 2022 itibariyle dış borç çevirme rasyosu yüzde 217,13'e yükseldi. Merkez Bankası son üç Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında 350 baz puan faiz indirimi gerçekleştirse ve ticari kredi faizlerine politika faizine dayalı azami sınır getirirse de hem Merkez Bankası'nın hem de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) aldığı makro ihtiyati önlemler ticari kredi kullanımını kısıtlıyor. İçeride politika faizi indirimiyle bir yandan gevşetilen ancak makroihtiyati önlemlerle bir yandan da sıkılaştırılan piyasada, yüksek enflasyon nedeniyle işletme sermayesi ihtiyacı artan özel sektör yönünü yurtdışına çevirdi. Merkez Bankası verilerine göre özel sektörün dış borç çevirme oranı Ağustos 2022 itibariyle aylık veriler kullanılarak 6 aylık hareketli toplam yöntemiyle hesaplandığında yüzde 217,13'e yükseldi. Ağustos ayında özel sektörün 12 aylık kümülatif uzun vadeli dış borç çevirme oranı yüzde 198'e çıktı. Yani özel sektör 1 birim borç öderken 2 katı borçlandı.

Ticari kredide büyüme yüzde 24,6

Merkez Bankası'nın geçen hafta 150 baz puan indirimle yüzde 10,5'e çektiği politika faizi indirimi sonrasında cuma günü de BDDK TL kredi kullanabilecek şirketler için getirdiği uygulamayı daha da sıkılaştırdı. BDDK TL kredi kullanabilmek için daha önce 15 milyon TL olan yabancı para pozisyonu sınırı 10 milyon TL'ye çekti, nakit

pozisyonu aktif toplamı ya da 1 yıllık net satış hasılatından büyük olanı yüzde 10'unu geçen şirketlere uygulanan kredi sınırlaması ise yüzde 5 olarak güncelledi. Merkez Bankası verilerine göre eylülün ilk haftasında yüzde 17,6'ya kadar gerileyen ticari kredilerde 13 haftalık yıllıklandırılmış kur etkisinden arındırılmış büyüme eylül sonu itibariyle yeniden yüzde 20 seviyesini aştı. 14 Ekim haftası itibariyle de ticari kredilerde büyüme yüzde 24,6'ya ulaştı. Aynı dönemde ticari kredi faizleri kurumsal kredi kartı ve kredili mevduat hesabı hariç yüzde 18,29'a geriledi.

Özel sektör kredi kullanımında karşılaştığı zorlukları sık sık dile getirirken Merkez Bankası verileri yurtdışından kredi talebinin arttığını ortaya koyuyor. Ağustos 2022 ödemeler dengesi verileri göre özel sektör bu dönemde toplam 2.4 milyar dolar kredi kullandı. Yılın ilk sekiz ayında diğer sektörler 8.5 milyar dolar kredi kullanımı yaptı. Böylece de 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli dış borç çevirme oranı bankacılık sektöründe yüzde 91, diğer sektörlerde yüzde 198 oldu. Diğer sektörlerde temmuzda bu oran yüzde 178 seviyesindeydi. Özel sektörün kısa vadeli dış borç stokunda da artış var. Yine Merkez Bankası verilerine göre diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku 2021 sonuna göre yüzde 15,4 artışla 50.9 milyar dolar düzeyine çıktı.

16 yılın en yüksek oranına çıktı

Merkez Bankası'nın aylık verileri kullanarak 6 aylık hareketli toplam yöntemiyle hesapladığı özel sektörün kısa ve uzun vadeli dış borç çevirme oranı Ağustos 2022 itibariyle yüzde 217,13 seviyesine yükseldi. Bu oran 2006 Haziran'ındaki yüzde 254,3'ten sonra görülen en yüksek seviye. Pandeminin ilk yılında Mayıs 2020'de yüzde 61,31'e kadar gerileyen özel sektörün dış borç çevirme oranı o dönemki genişleyici para politikası sayesinde ucuz maliyetli krediye ulaşımın etkisiyle 2021'in ilk aylarına kadar yüzde 100'ün altında seyretti. 2021 Mayıs ile birlikte artışı ivme kazanan dış borç çevirme oranı 2022 ile birlikte yüzde 150'yi aştı. BDDK ve Merkez Bankası'nın makroihtiyati önlemlerle sıkılaştırmayı arttırdıkları Haziran 2022 sonrasında ise temmuzda oran yüzde 186,3'e, ağustosta ise yüzde 217,13'e yükseldi.

KKM'de kur farkı ödemesi bitti bitecek!

Alaattin AKTAŞ

24 Ekim 2022 Pazartesi

✓Bir yandan faiz aşağı çekiliyor, diğer yandan kur artışı önlenmeye çalışılıyor.

✓Sonuçta KKM hesaplarının cazibesi azalıyor. Bu durum hesap sahipleri için olumsuz, ancak genel ekonomik dengeler ve gelecekteki sorunların hafiflemesi açısından olumlu.

Kur korumalı mevduatın hesap sahipleri açısından cazibesi giderek azalıyor. Bu durum hesap sahibi 2.3 milyon gerçek ve tüzel kişi için pek hoş değilse de aslında hayırlı bir gelişme olarak da okunabilir.

Cazibenin azalmasının iki nedeni var:

Bir yandan bu hesaplara verilen faiz düşüyor. KKM faizi politika faizine endeksli olduğu ve politika faizi de giderek aşağı çekildiği için bu hesapların getirisi azalıyor.

Ancak hesap sahipleri için KKM'den elde edilen faizin pek önemi yok. Çünkü tasarruf sahibi dövizin getirisine odaklanmış durumda. İşte son dönemde dövizin çok artmasını önlemek için gösterilen yoğun çabanın etkisini göstermesi ve dövizdeki artışın görece yavaş gitmesi sonuçta KKM getirisini aşağı çekiyor.

Kur farkına veda mı?

Hatta öyle bir duruma gelindi ki, KKM hesabı sahipleri şimdiye kadar alıştıkları kur farkına veda etmek durumunda kalabilir. KKM'de vade ağırlıklı üç ay. Temmuz ayında açılan ya da yenilenen hesapların vadesi bu ay doldu veya bu hafta içinde dolacak. Temmuz ayında politika faizi yüzde 14, buna göre

KKM'nin tavan faizi yüzde 17, üç aya denk gelen faiz de yüzde 4.25 düzeyinde. Dolar, temmuz ayı ortalamasına göre bu ay şimdiye kadar yüzde 6.73 arttı. Temmuzda açılan ya da yenilenen hesaplar için bu ay yüzde 6.73 oranında

ödeme yapılacak. Buna göre üç ay için ödenecek kur farkı (6.73-4.25) 2.48 puanla şimdiye kadarki en düşük düzeye inecek.

Ya gelecek aylarda ne olacak?

Bu hafta kurun pek değişmeyeceğini ve ekim ayının bu şekilde kapatılacağını varsayalım.

Ağustos ayında açılan ya da yenilenen hesapların vadesi kasımda dolacak. Politika faizinin ağustos ortalaması yüzde 13.7, buna göre KKM tavan faizi yüzde 16.7, üç aylık net faiz de yüzde 4.18 düzeyinde.

Ağustos ortalaması 17.99 olan dolar, kasım ortalamasında 18.75 düzeyinde kalırsa üç ayda yüzde 4.18 artmış olacak; yani KKM faizi kadar bir artış. Bu durumda KKM'de kur farkı sıfıra inecek ve KKM hesabı sahipleri bu üç ay için yalnızca yüzde 4.18 faiz alabilecek.

Eylül ayı ortalamasında 18.28 olan dolara endeksli hesap açtıranlar da dolar aralıkta 19'da kalırsa yalnızca 3.95'lik faizle yetinecek.

Bu ay 18.56 civarında oluşması beklenen dolar üstünden hesap açtıranların ocak ayında kur farkı alabilmesi için de doların 19.23'ü aşması gerekecek.

Faiz düşüyor, kur az artıyor, KKM cazibesini yitiriyor (Yüzde)

Hesap açılışı	Vade bitimi	Politika faizi	KKM tavan faiz	Üç aylık artışlar			
				Faiz	Dolar(**)	TÜFE	Reel
Aralık	Mart	14,0	17,0	4,25	21,30	22,81	-1,23
Ocak	Nisan	14,0	17,0	4,25	8,61	18,55	-8,38
Şubat	Mayıs	14,0	17,0	4,25	14,70	16,48	-1,53
Mart	Haziran	14,0	17,0	4,25	16,47	15,91	0,48
Nisan	Temmuz	14,0	17,0	4,25	18,41	10,64	7,03
Mayıs	Ağustos	14,0	17,0	4,25	15,18	9,00	5,66
Haziran	Eylül	14,0	17,0	4,25	7,76	7,05	0,66
Temmuz	Ekim	14,0	17,0	4,25	6,73		
Ağustos	Kasım	13,7	16,7	4,18			
Eylül	Aralık	12,8	15,8	3,95			
Ekim	Ocak	11,5(*)	14,5	3,63			
Kasım	Şubat	10,0 (*)	13,0	3,25			

(*) Ortalama fonlama maliyeti tahmini. (**) Tasarruf sahibinin getirisi.

KKM KAZANDIRMIŞ GÖRÜNÜYOR AMA REEL GETİRİ PEK YOK!

Kur korumalı mevduat uygulamasından elde edilen kazancın çok yüksek olduğu gibi bir algı var. Gerçek pek de öyle değil.

Nominal kazanç elbette yüksek ama enflasyondan arındırıldığında geriye öyle ahım şahım bir getiri kalmıyor. Hele hele görünür kazancın çok yüksek olduğu uygulamanın ilk aylarındaki getiri negatif.

Aralık, ocak ve şubatta üç ay vadeli hesap açtıranlar reel olarak kazanç bir yana kayba uğramış durumda.

En yüksek reel kazancı elde edenler ise nisan ve mayısta hesap açtıranlar.

KUR FARKI KALMAZSA TASARRUF SAHİBİ NE YAPAR?

Kur korumalı mevduat hesabı 14 Ekim'de 1 trilyon 443 milyar liraya ulaştı. Bu tutarın yüzde 48 oranında 692 milyar lirası TL cinsinden açılan hesaplardan, yüzde 52 oranında 742 milyar lirası ise dövizden dönüşümle açılan hesaplardan oluşuyor. Hesap sahibi gerçek ve tüzel kişi sayısı ise 2.3 milyon.

Dövizden dönüşümle açılan hesapların çoğunun, bu hesapları açtırmakla bir dizi avantaj elde eden tüzel kişilere ait olduğu biliniyor. Ancak bu konuda detay yok.

Dövizdeki artış hızının yavaşlaması karşısında KKM'ye soğuk bakacaklar ağırlıklı TL cinsi hesap açtıranlar olacak. Normalde TL tutarken ve enflasyona yenilirken birden dövizin getirisiyle tanışan kitle, şimdi bu getiriden mahrum kalırsa ne yapar?

Gerçi dövizin getirisinin en fazla faiz kadar olacağını, hatta daha da aşağıda kalacağını söylemek de kolay değil. Önümüzdeki günlerde dövizde yeni bir atak yaşanmayacağını kim söyleyebilir. Ama iktidar dövizini en azından seçme kadar tutabilmek için elden gelen ne varsa yapacak, bu açık. Zaten faizin bu kadar rahat indirilmesinin altında da dövizin tutulabileceği inancı yatmıyor mu?

Dövizin çok artmayacağını varsayalım ve bu yüzden de KKM'de kur farkı ödemesinin çok azaldığını, hatta kalmadığını düşünelim.

TL yatırarak hesap açtıranlar KKM'de kalsa, KKM'nin normal mevduata göre çok düşük olan faizine razı gelmek durumundalar. Tabloda her ne kadar politika faizinin ay ortalamasını vermişsem de bugün itibarıyla politika faizi yüzde 10.5 ve KKM faizi bugünden sonra yüzde 13.5. Kasımdaki kararla da KKM faizi muhtemelen yüzde 12'ye inecek. Üstelik bu oranlar tavan faizi gösteriyor ve bazı bankalar KKM hesaplarına daha düşük faiz uyguluyor.

Oysa bankaların mevduata verdiği faiz yüzde 20 dolayında seyrediyor. Şu durumda eğer dövizde bir artış eğilimi yaşanmaz ve dövizden umut kesilirse, tasarruf sahibinin en azından bir kısmı KKM'den çıkabilir.

17.10.2022

Herhalde “**Döviz artmayacak**” düşüncesiyle KKM'den çıkan tasarruf sahibi gidip döviz almayacaktır!

Girişte de dedim ya, bu durum belki de KKM'nin kendiliğinden azalması gibi hayırlı bir sonuç da doğurur.

Yüksek enflasyon iç ve dış dengeleri bozdu

Maruf Buzcugil

24 Ekim 2022 Pazartesi

Türkiye’de yaşadığımız yüksek enflasyon ve hayat pahalılığının iç ve dış makroekonomik dengeleri aynı anda nasıl hızla bozduğu net şekilde izlenebiliyor. Yüksek enflasyonun çalışanların alım gücünü hızla eritmesinin etkisiyle işgücü maliyetinin tarihi seviyelere inmesine ve reel efektif döviz kuru avantajına rağmen dış dengedeki bozulma sürüyor. Büyüme ve yüksek enflasyonun özel sektör ve kamu borçlarında yol açtığı görece iyileşmeye rağmen iç dengesizlik göstergeleri de artış eğiliminde.

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), AB formatında izlediği Makroekonomik Dengesizlik Göstergeleri’ni (MDG) 2022 ikinci çeyrek verileriyle güncelledi. Hem dış dengesizlik ve rekabetçilik göstergeleri, hem de iç dengesizlik göstergeleri olumsuz seyrediyor. (Kaynak: www.tepav.org.tr)

İhracattaki yüksek ithalat bağımlılığı, girdi maliyetlerindeki hızlı artış, dış rekabetteki düşük işgücü maliyeti ve kur avantajının hissedilmesini engelliyor. TEPAV bu durumu şöyle değerlendiriyor :

“2022 yılının ikinci çeyreğinde, reel efektif döviz kuru ve birim işgücü maliyetlerindeki tarihi düşük seviyelerle desteklenen güçlü rekabetçi konuma rağmen, cari işlemler açığı göstergesi son 4 yılın en üst düzeyine çıkmıştır.”

TEPAV, önemli rekabetçilik göstergesi olan birim işgücü maliyetinin 3 yılda yüzde 19,8 düşmesinin, bu dönemde hızla artan enflasyonun çalışanların alım gücünde yarattığı aşınmayı ve işgücü ödemelerinin milli gelir payındaki daralmayı yansıttığını belirtiyor. TEPAV’ın iç dengesizliklerle ilgili olarak yaptığı *“finansal istikrara yönelik önemli kırılma noktaları”* uyarısı üzerinde de derin derin düşünmemiz gerekiyor.

6'lı masadan mesaj var: “İstikşafi görüşme yapmıyoruz, hükümet programı yazıyoruz”

Liderlerin programlı buluşmalarının dışında 6'lı masayı oluşturan partilerin kurmaylarının değişik komisyonlarda nasıl çalıştıkları, neler yaptıkları kamuoyunda ve özellikle iş dünyasında merak ediliyor. CHP, İyi Parti, Deva Partisi, Gelecek Partisi, SP, DP'nin temsilcilerinin çalışmaları “sessiz ve *derinden*” yürütmeleri, ortak çalışmalarla ilgili fazla bilgi paylaşmamaları eleştirilere neden oluyor. Bizlere de sık sık “*İktidar sürekli şapkadan tavşan çıkarırken, 6'lı masanın komisyonları ne yapıyor?*” soruları yöneltiliyor. Edindiğimiz bilgiye göre kurmayların üzerinde çalıştığı temel politikalar metni, 6'lı masanın ortak seçim bildirgesi ve olası iktidarın hükümet programına kaynak oluşturacak. Temel politikalar konusundaki ana başlıkları ve bu alanda neler yapılacağına ilişkin vaatleri barındıracak metnin en geç Aralık ayında kamuoyuna açıklanması bekleniyor.

Çalışmalarla ilgili bilgi almaya çalıştığımız bir parti kurmayı “*şu kadarını söyleyelim istikşafi görüşmeler yapmıyoruz, hükümet programı yazıyoruz*” mesajını verdi. Mesajın, iktidarın Meclis çoğunluğunu kaybettiği 7 Haziran 2015 seçimlerinin ardından olası bir geniş koalisyon için CHP - Ak Parti arasında yürütülen ve sonuç alınamayan “*istikşafi görüşmeler*”e atıfta bulunması önemli. 6'lı masanın hangi alanda neler yapmayı taahhüt ettiğini yakından izleyeceğiz. Aldığımız diğer mesajın da “*biz şapkadan tavşan çıkarmayacağız, şapkayı giyeceğiz*” olduğunu da not etmemizde yarar var.

6'lı masanın liderlerinin son şekli verilmeye çalışılan “*Yol Haritası*”nı, Kasım ayı başında birlikte açıklamaları bekleniyor. Sık toplanan “*seçim güvenliği komisyonu*” da çalışmalarını sürdürüyor. 6'lı masa çalışmalarını, Ankara kulislerinde sık sık duyduğumuz seçimlerin merkez sağ için anlamlı tarih olan 14 Mayıs'ta yapılması olasılığını dikkate alarak yürütüyor. Bu arada 6'lı masadan tek ses çıkması için oluşturulan “*İletişim Komisyonu*”nun da çalışmaya başladığını bir kez daha hatırlatmakta yarar var.

Kadın emeği olmadan kalkınmak hayal

Dünya Çiftçi Kadınlar Günü vesilesiyle Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Cumhurbaşkanının eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde düzenlenen “*Toprağa İz Bırakan Kadınlar*” toplantısı kadının ekonomi içindeki yerini yeniden sorgulamamızı sağladı. Emine Erdoğan'ın rahatsızlığı nedeniyle katılamadığı etkinlikte Türkiye'nin bütün illerinden seçilmiş 120 kadın çiftçi yer aldı. Oturma düzeninin gazetecilerin ve Tarım Bakanlığı yetkililerin üretici kadınlarla sohbet edebileceği şekilde sağlandığı etkinlikte biz de Sivas, Şırnak, Trabzon, Tekirdağ, Aydın, Tunceli, Şanlıurfa'dan kadın çiftçilerle konuşma imkanı bulduk. Kadın girişimciler ve kadın kooperatifleri devletten ve yerel yönetimlerden aldıkları destekten memnundular. Emine Erdoğan'ın okunan mesajında kadın çiftçilere yönelik “*toprağı kompost gübreyle zenginleştirme*” önerisini dikkatle not aldık. Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi de kırsal kalkınma ve

kredilendirme programları kapsamında 280 bin 643 kadın çiftçiye 10 milyar lira destek sağlandığını açıkladı.

Etkinliğin sürprizini eşinin katılamadığı toplantının sonunda kadın çiftçileri Külliye'nin önünde karşılayarak sohbet edip onlarla fotoğraf çektiren Cumhurbaşkanı Erdoğan yaptı.

Kadın çiftçilere sosyal güvence mi geliyor ?

Etkinlik sırasında Tarım ve Orman Bakanlığı bürokratlarının kadın çiftçilere sosyal güvenlik kapsamına alınmaları halinde *“prim ödemelerinin yarısını kendinizin, diğer yarısını devletin ödemesine ne dersiniz ?”* sorusunu yönelttiklerine şahit olduk. İktidar seçim öncesinde kadın çiftçilerin genelde sıcak baktığı bu konuyla ilgili girişimde bulunabilir.

Kadın emeğinde gerileme

Mesele kadın emeği olunca son verileri de not etmekte yarar var. TEPAV verilerine göre Temmuz 2022 itibarıyla kadınların toplam istihdam içindeki payı yüzde 31,9'a gerilemiş. Sigortalı ücretli kadın çalışan sayısında Eylül 2021'den bu yana devam eden artış eğilimi Temmuz ayında son bulmuş, kadın çalışan sayısı Mayıs ve Haziran 2022 seviyelerinin altına inmiş durumda. Türkiye'nin hızla tarımdan, sanayiye, hizmet sektörüne halen erkeklerin neredeyse yarısı oranındaki kadınların iş gücüne katılımlarını artırması gerekiyor.

Abdulkadir Selvi

Erdoğan Kılıçdaroğlu’nu kutladı: ‘Bay Kemal’in adaylığı hayırlı olsun’

Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Bartın’daki maden faciası nedeniyle ertelenen mitingini izlemek üzere bir hafta içinde ikinci kez Diyarbakır’daydım. Erdoğan gelmeden önce Diyarbakır’ın sokaklarını, caddelerini gezdim, mitingin yapıldığı İstasyon Meydanı’nda halkın arasına karıştım. İzlenimlerimi aktaracağım. Ama önce Sivas’ta nerdeyse cumhurbaşkanı adaylığını açıklayan Kılıçdaroğlu için Erdoğan’ın ilk değerlendirmesini aktarmak istiyorum. Erdoğan, “Hayırlı olsun. Bu isabetli oldu. Bay Kemal gibi bir adayı görmekle nasıl bir cumhurbaşkanlığı yarışı olacağını göreceğiz” dedi. Sıcağı sıcağına bu değerlendirmeyi aktardıktan sonra Erdoğan’ın Diyarbakır gezisinden izlenimlerimi yazıyorum.

DİYARBAKIR KIPIR KIPIR

Diyarbakır’a eski havaalanının olduğu yerden, Bağlar’dan giriş yaptım. Sokaklar, caddeler miting meydanına doğru akıyordu. Kavşakta kadınlar ve gençlerden oluşan heyecanlı bir grup Erdoğan’ı bekliyordu. Kalabalık caddelerden ilerliyor, Şehitlik’tede canlı bir grup karşılamaya hazırlanıyordu. Meydana ulaştığımda ise hıncahınç dolmuştu. Zaten Cumhurbaşkanı Erdoğan da miting alanına gelene kadar izdihamdan yollarda durup konuşma yapmak zorunda kaldı. Erdoğan’ın Diyarbakır mitinglerinin birçoğunu izledim. Erdoğan, en kalabalık ve en canlı mitinglerinden birini yaptı.

PANKARTLAR

“AK Parti bitti” diyenlerin Diyarbakır’ı görmesini isterdim. Bu millet Erdoğan’ı seviyor. Cumhurbaşkanı kürsüye çıktığında İstasyon Meydanı coşkudan yıkılıyordu. Erdoğan meydanların nabzını çok iyi tutan bir lider. Özal’ın, Demirel’in, Ecevit’in mitinglerini izledim. Bunlar hitabeti güçlü liderlerdi. Meydanı sallarlardı. Erdoğan’ın miting performansı da çok güçlü. Meydanın nabzını

eline alıyor, on binlerle konuşuyor. Erdoğan konuşmasına, “Biz Diyarbakır’ı özledik. Görüyorum ki Diyarbakır da bizi özlemiş” diye başlayınca meydanda tezahüratlar yükseldi. Konuşmasına, meydana açılan, “6’lı Masa, size buradan bir mesajımız var. Sahiplerinize fırsat vermeyeceğiz. Kürtleri masanıza meze etmeyeceğiz” pankartını okuyarak başladı. “Bir dönem kucaklaşmamızı engellemek için her yolu denediler. Ama bilmiyorlar ki gönülden gönüle giden bir yol vardır. Biz gerekirse serden vazgeçeriz ama Diyarbakır’dan vazgeçmeyiz” dedi. Tabii meydandan alkışlar ve sloganlar yükseldi.

DİYARBAKIR’IN RENGİ

Erdoğan, Diyarbakır anneleri üzerinden insan hakları savunucularına yüklendikten sonra sözü Diyarbakır’a getirdi. “Diyarbakır’ın rengi terör değildir. Kültür Festivali de gösterdi ki Diyarbakır’ın rengi PKK değildir. HDP’nin sapkınlıkları değildir. Diyarbakır’ın rengi kardeşliğimizdir” diye konuştu. Diyarbakır’da seçmeli derslere Kürtçe öğretmen atadıklarını açıklayınca ve bir dönem işkenceleriyle ünlü Diyarbakır Cezaevi’nin müze olmak üzere Kültür Bakanlığı’na devredildiğini söyleyince meydandan alkışlar yükseldi. Erdoğan meydana açılan pankartların üzerinden siyasi mesajlarını vermeyi sürdürdü. “Reis sen paradan 6 sıfırı attın. 2023’te biz atacağız” pankartını okuyup Diyarbakırlılardan 2023 seçimlerinde 6’lı Masa’ya ders vermesini istedi. Erdoğan konuşmasını bitirene kadar kimse meydanı terk etmedi. Erdoğan Diyarbakır’da kendi tabiriyle 70 bin kişiye seslendi.

GENÇLERLE BULUŞMA

Mitingden sonra Cumhurbaşkanı Erdoğan’la gençlerin buluşmasına geçtik. Erdoğan gençlerle buluşunca başka bir formata geçiyor. Zaten kendisi de “Ben de gencim, çünkü gençler, sizinle yol yürüyenlerin ihtiyarlaması mümkün değil” dedi. Salona, “Delalım” şarkısıyla giriş yaptı. Diyarbakır’a uyarlanmış rap şarkısının da ritmiyle gençler yerinde duramıyordu. Ünlü sanatçıların seslendirdiği “Devlerin aşkı büyük olur” şarkısından uyarlama pankartı açtılar.

Gençler Erdoğan'ı, "Allah'ına kurban Tayyip Erdoğan" tezahüratıyla karşıladılar. Erdoğan'da onlara "Allah'ınıza kurban gençler" diye karşılık verdi.

KÜRTÇE HOŞ GELDİNİZ

Erdoğan'a Batman'daki buluşmasında genç bir kız Kürtçe hoş geldiniz demişti. İlk olmuştu. Diyarbakır'da da genç bir kız Kürtçe ve şiveli bir şekilde yürekten hoş geldiniz deyince salon coştı. İnsanın ana dilini kullanması bir başka güzel oluyor. Hele bir de Diyarbakır'da... Erdoğan gençlerle buluşmasında Sezai Karakoç'tan şiir okudu. Allah'ı var, güzel okudu. Ahmet Kaya ile anılarını anlattı. Pınarhisar Cezaevi'ne gitmeden önce Yedikule'de düzenlenen toplantıya Ahmet Kaya'nın da katıldığını ve "Şiir okuyanların cezaevine girmediği bir Türkiye'nin özlemini yaşıyoruz" dediğini aktardı. Gençler Erdoğan'a "muhafazakâr devrimci" kavramını sordular. Bu tanımları benimsediklerini belirttiler. Erdoğan onlara Nuri Pakdil'in kitaplarını okumalarını tavsiye etti.

BAŞÖRTÜSÜ SORUSU

Dicle Üniversitesi'nden başörtülü bir öğrenci, CHP'nin başörtüsü teklifini sordu. Erdoğan, "O dönemlerde başörtüsüne bez parçası diyen Bay Kemal, şimdi 'Bu işi çözeceğiz' diyor. Biz de sıkıysa Anayasa değişikliğini yaparak yolumuza devam edelim diyoruz. Zaten yasal olarak sıkıntı yok. Bir de Anayasa değişikliği yapalım, yolumuza devam edelim istiyoruz" diye karşılık verdi.

KILIÇDAROĞLU'NUN ADAYLIĞI

Kılıçdaroğlu'nun ABD ziyaretine ilişkin bir soru üzerine Erdoğan, Kemal Bey'in cumhurbaşkanı adaylığını tebrik etti. Bir genç Kılıçdaroğlu'nun ABD gezisini değerlendirmesini istedi. Cumhurbaşkanı önce, "Bu ziyareti ben yorumlarsam benim için ayıp olmaz mı?" dedi. Ardından sözü Kılıçdaroğlu'nun Sivas'ta Kanal 58 televizyonuna yaptığı açıklamaya getirdi. Kılıçdaroğlu, Kanal 58'de, "Şu Kılıçdaroğlu'nu deneyelim, o nasıl bir adam görelim bir' denmesi lazım" diyerek cumhurbaşkanı adaylığını neredeyse ilan etti. Erdoğan da bu açıklama üzerine, "Bir televizyon programında aday olduğunu açıklamış. Hayırlı olsun. Bu isabetli oldu. Türkiye, Bay Kemal gibi bir adayı görmekle, nasıl bir cumhurbaşkanlığı yarışı olacağını göreceğiz. Bizim bir sıkıntımız yok" dedi. Bu gidişle Kılıçdaroğlu istemese de Erdoğan onu zorla aday yapacak. Gerçi Kılıçdaroğlu da cumhurbaşkanı adaylığını çok istiyor. Hayatını ortaya koymuş durumda.

İbrahim Kahveci

Vaatlere ne kadar inanıyorsunuz?

Anketlere göre AK Parti'nin oy oranı artıyor ve yüzde 33-35'lere yükselmiş. Cumhurbaşkanlığı İttifakı da oy oranını yüzde 40'lara taşımış. Ekonomide çözüm umutları yeniden mevcut yönetime dönmeye başlamış.

Hayırlı uğurlu olsun...

Hani Bartın Amasra'da kadın "oğlumu göz göre göre ölüme yolladılar" derken yanındaki bir kadın da "Allah sizi başımızdan eksik etmesin Reis" diyordu.

Çok haklılar bence... Liyakatsizliğin getirdiği ölümler ve facialar henüz toplumun farkındalığında yeterince etkili olmamış demek ki...

Farkındalık için biraz hafıza ve sorgulama gerekebilir. Mesela bu alanda en önemli gelişmeler ekonomide yaşanıyor.

Mesela cari açık 12,7 milyar dolardan 39 milyar dolara çıkıyor ama bizler "cari fazlaya dayalı ekonomik modelimiz" diye bir hikayeyi dinleyip seyredebiliyoruz.

2023 hedeflerinden kişi başına 25 bin dolar gelirden vazgeçip 9 bin dolara gelire şükredebiliyoruz.

14 yıl varlık yılı yaşadıysak 7 yıl da yokluk yılı yaşamayı inanca dayandırarak toplumu buna kabullendirebiliyoruz. Sabredin ve şükredin... Olmadı porsiyonları küçültün ya da öğlenleri yemek yemeyin... Açlık sağlık getirirmiş.

Hem ekonomi uçuyor hem de yokluğu kabullenin diyebiliyoruz.

Aynı cümlede birbirinin tam zıttı açıklamalar yaparak meydanlardan büyük alkışlar kopartabiliyoruz.

Bence büyük ama çok büyük başarı.

2014 yılında 77 milyon 696 bin nüfusla 1 milyon 351 bin çocuk yapabiliyorken, 2021 yılında 84 milyon 680 bin nüfusla sadece 1 milyon 080 bin çocuk sayısına düştük. Doğan çocuk sayısının nüfusa oranı %1,74'den %1,28'e geriledi.

Kadın başına doğum oranı 2,19'dan 1,70'e düştü ama bu oran Batı İllerinde çok daha düşük...

Türkiye genelinde doğum sayısı 2014-2021 arasında %20,1 azaldı ama İstanbul'da bu azalış %25,8. İstanbul'da kadın başına doğum oranı artık 1,38 (Türkiye ortalaması 1,70). Batı Marmara Bölgesi doğum oranı ise 1,43; Ege Bölgesi doğum oranı 1,45; Doğu Marmara'da ise 1,56... Batı Anadolu Bölgesi için ise 1,47...

Hatta bunu Karadeniz için aldığımızda da durum çok vahim: Batı Karadeniz'de kadın başına doğum oranı 1,41'e düşerken Doğu Karadeniz'de bu oran 1,45...

BİR ÜLKE NÜFUSUNUN AYNI KALMASI İÇİN GEREKLİ DOĞUM ORANI 2,1'DİR. Ve biz bunu 2014 sonrasında hem kaybettik hem de düşüş çok hızlı ve dramatik bir düşüşle.

20-30 yıl sonra evler bomboş kalacak; köylerde ve şehirlerde nüfus hızla azalacak... Bu kesin.

Şu anda Türkiye nüfusunu İTHAL NÜFUS ile kapatıyor. Nüfus artışının yarıya yakını Somali'den, Yemen'den, Afganistan'dan, İran'dan vs kapatıyoruz.

Nüfus neden hızla düşüyor? İlk sebebi ekonomi ve kötü yönetim...

Ülkede nüfus artışının ana motoru artık üniversite mezunlarında olduğunu söylersem durumu anlamış olur musunuz?

Nüfus işini neden veriyorum: Çünkü ekonominin gerçek durumunu çocuk yapabilme etkenleri ortaya koymaktadır. Ekonomi iyiye gidince, mesela 2003-2009 arası ve 2010-2014 arası çocuk sayısı artıyor ama durum kötüleşince hızla geriliyor.

Vaatlerin işlemediği tek yer çocuk sayısında gözleniyor.

Mesela 2017 Partili Cumhurbaşkanlığı Sistemi gelince hızlı karar alınacak, istikrarlı yönetim olacak ve büyük yatırımlar başlayacak vaatlerini hatırlayan var mı?

Sahi BAŞKANLIK GELİNCE UÇACAK DENİLEN ÜLKE EKONOMİSİ NASIL UÇTU?

Grafiğe bakar mısınız...

Önceki gün Cumhurbaşkanı Erdoğan "Faiz zulmünden yatırımcılarımızı, vatandaşımızı kurtaracağız" dedi.

17.10.2022

Türkiye bütçesinden faize ödenen ve ödenecek parayı grafikte görüyoruz.

BAŞKANLIK ÖNCESİNE GÖRE FAİZ ÖDEMESİ 10 KAT ARTIYOR...

Uçacak denilen ekonomide uçan faizler olmuş. Ve de enflasyon...

BAŞKANLIK ÖNCESİ tek hane olan enflasyonumuz da bugün maşallah 3 haneye ulaştı... GIDA fiyatlarındaki artış ortalaması %140 seviyelerinde...

Acaba rakamlara ve geçmiş vaatlere baktığınızda kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
Sorguladığınızda ve hafıza yeteneğinizi kullandığınızda kendinizi kim olarak görüyorsunuz?

Sahi siz yüzde kaçtasınız?

24 Ekim 2022, Pazartesi

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Diyarbakır Cezaevi de tarihe karıştı

6'lı masa kendi iç sorunları ve adaylık krizleri ile boğuşurken Erdoğan bir gün bile boş durmuyor. Geçen hafta yüreğimizi yakan maden kazası nedeniyle ertelenen Diyarbakır gezisi dün görkemli şekilde gerçekleşti. 140 projenin açılışını yapan Erdoğan, terör örgütü PKK'ya, örgütün siyasi uzantısı gibi davranan HDP'ye ve Kürt kanaat önderlerine önemli mesajlar verdi. "Diyarbakır'ı unutmadık ve bir kenarda bırakmadık" diyen Erdoğan, medeniyetlerin beşiği Diyarbakır'a yapılan hizmetleri ve nasıl Türkiye'nin en huzurlu şehirlerinden biri haline getirdiklerini anlattı.

Erdoğan'ın önemli bir müjdesi de vardı. 1980 darbesinden sonra bir işkence merkezi olarak faaliyet gösteren Diyarbakır Cezaevi artık müze oluyor. Yeni nesil bilmez. Z kuşağı ise hiç bilmez. Burası dünyanın en kötü şöhretli 10 cezaevinden biri olarak gösterilmişti. PKK terör örgütünün altyapısı da işte bu cezaevinde hazırlanmıştı. Çok korkunç olaylar yaşandı bu cezaevinde. Türkiye çok şükür o yılları unuttu. Ülkemizde artık kimse Kürt olduğu için dışlanmıyor, işkence görmüyor, öldürülmüyor. Son 20 yılda Kürt vatandaşlarımızın temel hak ve özgürlükleri konusunda hayal bile edilemeyen gelişmeler yaşandı ve yaşanmaya devam ediyor. Diyarbakır'daki Erdoğan çöşkusu da bunun göstergesi. **Türkiye'nin yakın tarihini bilmeyenlere veya bilmek istemeyenlere bunları anlatmak çok zor. Bugün Türkiye hakkında analiz yapmadan önce o müzeyi ziyaret etmekte fayda var. Türkiye'nin ne zorluklarla bugünlere geldiği, ne dönemlerden geçildiği belki biraz olsun anlaşılabilir.**

ÇİN'DE NELER OLUYOR?

Çin'de Mao'dan beri ilk defa bir isim 3. kez Komünist Parti Genel Sekreteri seçildi. Kongreyi zaferle kapatan 69 yaşındaki Şi Cinping, bu hafta sonu partinin

genel sekreteri olarak yeniden güvenoyu aldı.

Tarihi kongre sırasında ilginç de bir olay yaşandı. Zayıflamış ve yaşlanmış görünen eski Çin Devlet Başkanı Jintao Hu, hiçbir açıklama yapılmadan Pekin'deki kongre salonunda ön sırada oturduğu yerden zorla kaldırıldı ve salondan dışarı çıkarıldı. Bu görüntülere kimse bir anlam veremedi ve dünyada günün konusu oldu.

Çin yeni dünyanın süper gücü olma yolunda kararlılıkla ilerliyor. Ancak kapalı bir toplum olmaktan bir türlü kurtulamayan Çin'in güçlenmesi de riskli bir durum. **İnşallah çok kutuplu olalım derken kantarın topuzunu kaçırp, dünyaya Çin'in hakim olduğu, ABD'yi mumla aradığımız günler gelmez.**

6'LI MASADAKİ ÇAKMA ZELENKSY'LER

Yaşadığımız şeyler sanki yaşayacaklarımızın provası şeklinde. Rusya-Ukrayna savaşı da böyle algılanıyor. Özellikle insansız araçlar bu savaşta çok fazla yer almaya başladı. Rusya'nın kullandığı İran yapımı kamikaze dronlar Ukrayna'ya büyük zarar veriyor.

Ülkede hayat durma noktasına geldi. Ukrayna'nın büyük kısmında elektrik yok, su ve yemek sıkıntısı da baş göstermeye başladı. Her ev aletinin hangi saatler arasında kullanılabileceği kararnamelerle belirleniyor. Ukrayna'daki durum başta Türkiye olmak üzere bütün ülkeler için ibret olarak ortada duruyor. Rus uçağının düşürülmesi, Rus büyükelçisinin öldürülmesi dahil her şeyi deneyerek Türkiye'yi Rusya ile savaşa cephe haline getirmeye çalıştılar.

Tehlike hala geçmiş değil. **Türkiye bölgedeki önemini arttırdıkça birileri elbette boş durmayacak. Önümüzdeki süreçte içimizdeki "çakma kahraman Zelensky"lere karşı çok uyanık olmalıyız. Zira o role talip bizim siyasette de en az 6 kişi var.**